

"El Torreó"

GREHIC

GRUP DE RECERQUES HISTÒRIQUES DE CASTELLDEFELS

www.grehic.org

Butlletí Informatiu N° 59

Octubre • Nov. • Des. 2019

INDEX

- Editorial 1
- LES SORRES X,
de Castelldefels, 2
- Carlemany i Castelldefels 3
- Acosta't al GREHIC 4

Pont de la Corredora Mestre,
abans de la seva desaparició

El GREHIC, a la fira de Sant Jordi,
reivindicant la restauració i restitució
del nostre "Pontet".

ANEM A PAMS

El primer mandat municipal encapçalat a Castelldefels per una dona, la Maria Candela López Tagliafico, s'iniciava amb una afirmació fonamental que va fer seva: **"Sí ve d'un PAM"**. Amb aquesta expressió, molt ben trobada, es feia veure la importància del **Pla d'Acció Municipal (PAM)** que regiria el període 2015-2019, en què compartiria la direcció de l'Ajuntament amb la Maria Miranda Cuervas. El principal instrument i full de ruta de l'acció del govern municipal fins l'any 2019 es definí, efectivament, en el document que es va elaborar, després de les eleccions del 2015, durant uns quants mesos i amb participació ciutadana. El 3 d'agost de 2016 s'anunciava que es feia públic aquell recull de la visió comuna i les estratègies de desenvolupament consensuades per les diferents forces polítiques que integraren el pacte de governabilitat: PSC, MOVEM, ERC, Castelldefels Si Pot, i CiU.

El **PAM 2015-2019** deia que *"Castelldefels és cultura"* i, darrere aquest anunci, es feia compromís de, com una de les actuacions prioritzades: *"Intervenir en l'àmbit del patrimoni històric-cultural de Castelldefels, recuperant i millorant el manteniment dels monuments més emblemàtics. Desenvolupar un projecte de compra, de restauració i rehabilitació del patrimoni arquitectònic de la ciutat"*.

Per a aquells que esperàvem de l'anterior legislatura, i de la que la precedí també, **la restitució del pont de la Corredora Mestre**, el compromís quedà en no res pel que fa a l'infraestructura del segle XVIII. Si esperàvem esperançats veure de nou el pontet en acabar-se la remodelació del passeig de la Pineda... ens van deixar amb **un PAM de nas**. Per allà la riera Marisol es van fer moltes coses però cap corresponia amb allò que s'esperava.

Cal esperar el nou PAM. I, si anem a PAMs, potser en el que toca a venir es garantirà la restitució de l'element arquitectònic. Mirant amb detall els programes electorals dels partits que han conformat la majoria de govern municipal que ha garantit la continuïtat de l'alcaldesa socialista Maria Miranda hi ha una esclatxa per no perdre l'esperança.

L'aposta del Partit dels Socialistes de Catalunya pel patrimoni històric de la ciutat res no diu del "pontet", mentre que sí parla de can Baixeres, torres de guaita, Casal de la Cultura (La Goma), el Castell i can Roca de Baix.

Movem, per la seva part, diu sobre la qüestió patrimonial: *"Posarem en valor el centre de la ciutat amb la consolidació de l'eix històric. Posarem en marxa el Museu de la pirateria al Castell també com a motor de promoció del teixit econòmic i turístic de la ciutat"*; novament res sobre el pont. Ara bé, el programa d'Esquerra Republicana de Catalunya, en l'apartat de Cultura del seu programa explícita, com a proposta 127:

*"Continuarem amb la recuperació i posada en ús del patrimoni arquitectònic de Castelldefels; encarregarem un projecte de rehabilitació de can Baixeres per fer-ne un centre de divulgació orientat a estimular l'interès per la ciència, especialment entre els joves; en col·laboració amb la Diputació de Barcelona, rehabilitarem les torres de guaita que ja estan projectades i recuperarem el **Pont de la Corredora**"*.

La situació "de privilegi" que Jordi Maresma i Segarra (ERC) té com a segon tinent d'alcaldia, així com Regidor d'Educació, Cultura, Festes i Memòria Històrica, esperem que la faci valer per a incloure la seva promesa electoral en el PAM de la legislatura que tot just ara comença.

Anem a PAMS, perquè la recuperació tan desitjada del pont sí ve d'un PAM. Esperem que per al 2019-2023, i pel que fa al pont, estigui tot ben "apamat".

El Grehic

LES SORRES X, DE CASTELLDEFELS, EN EXHIBICIÓ PERMANENT

Durant tot l'estiu ja s'ha pogut veure una de les noves exposicions permanent del Museu Marítim de Barcelona.

Es tracta de **“Les Sorres X”**. Un vaixell medieval.

Des de Castelldefels estàvem atents a la novetat ja que presenta la barca de la segona meitat del segle XIV trobada a Castelldefels, el 1990, durant les obres e construcció del Canal Olímpic.

Un cop finalitzades les tasques de recuperació, conservació i museïtzació dutes a terme els darrers anys es pot gaudir de l'exhibició d'una de les escasses barques medievals destinades al transport de mercaderies que es conserva a la Mediterrània.

A més de les restes, es pot copsar la importància de l'element per les explicacions que la ubiquen en el seu context de la navegació de cabotatge d'aquella època. La seva fesomia original es recrea en una maqueta i, gràcies a ella, descobrim que el peci recuperat corresponia a una embarcació menor de transport que es propulsava principalment amb una vella llatina i de manera secundària amb rem.

El més probable es que fos peix capturat al golf de Cadis, trossejat i salat, destinat als grans centres de consum, com ara la ciutat de Barcelona.

La maqueta de la nau Sorres X que presenta el Museu Marítim és obra de Josep Maria i Antoni Casals, i va ser feta a escala 1:20.

CARLEMANY I CASTELLDEFELS

Una primícia editorial al Castrum Fidelis

Una antiga talla de la Verge i el Nen acompanya al llarg dels segles la vida religiosa dels ciutadans de Castelldefels.

Es tracta d'una imatge romànica l'origen de la qual ve explicat per una contalla que el GREHIC recupera amb notes erudites en una edició apta per a tot tipus de públic, però especialment pensada per als més joves. La història que es recull diu que Carlemany, obeint l'encàrrec fet pel papa Adrià I, s'hauria encarregat de fer arribar a Castelldefels aquella marededéu.

El mateix emperador, alguns afegeixen, hauria estat el fundador de la primera església de la contrada per a aixoplugar-la.

Si objecteu que la primera aparició documental del recinte religiós de casa nostra és de l'any 966, us direm que un document de l'any 972 parla de la "restauració" del monestir, per la qual cosa no sabem si el monestir medieval tenia precedents encara més antics, de l'època visigòtica per exemple.

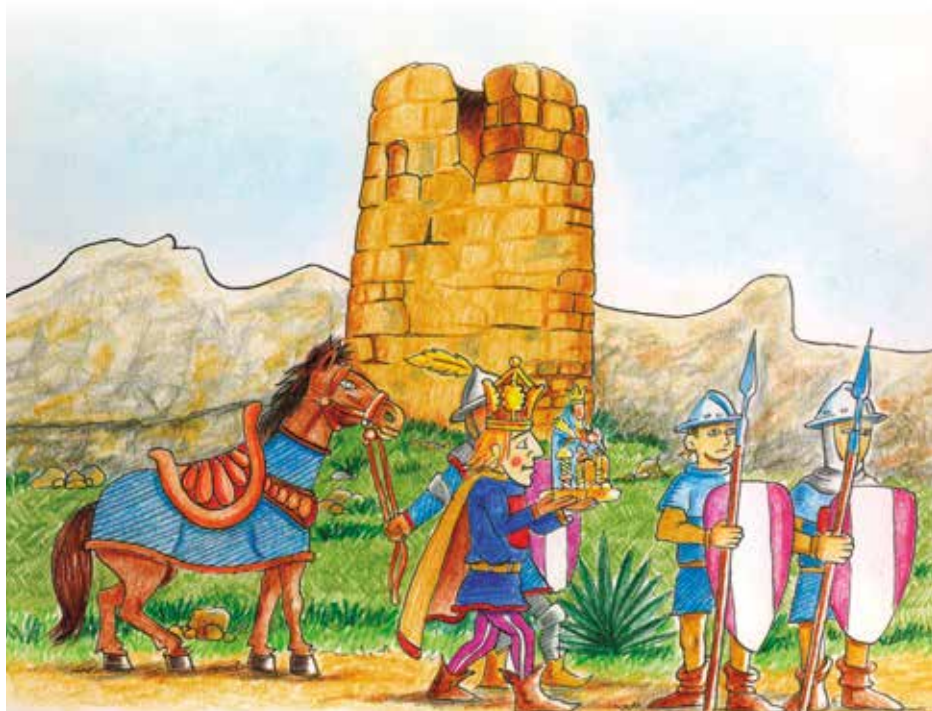
Sigui com sigui, la llegenda ens confia una història versemblant i, encara que un no es pot fiar d'allò que li expliquin, alguns antics documents la fan mereixedora de crèdit. Us venen ganes de llegir el que recull tot plegat al llibre "Carlemany i Castelldefels" i gaudir-ne de les esplèndides il·lustracions?

Tota l'obra és producte del treball conjunt del professorat i alumnat de l'Institut Joan Ramon Benaprès, de Sitges, que imparteix Batxillerat Artístic.

Hi sou convidats a trobar-nos amb els temps dels segles VIII i IX el proper dia **4 de desembre a les 19:00 hores, a la sala Margarida Xirgu de la Biblioteca Ramon Fernández Jurado.**

Les il·lustracions, de caràcter medievalitzant i que aquí es presenten, s'inspiren en l'obra de Serrasanta, present al temple parroquial; i en l'orografia de l'entorn, amb el perfil de la Dona Morta, al fons de la imatge inferior.

ACOSTA'T AL GREHIC

DISSABTE 19 D'OCTUBRE DE 2019 XII TROBADA DE CENTRES D'ESTUDI I D'ESTUDIOSOS D'ERAMPRUNYÀ.

La nostra entitat participarà, el proper dissabte 19 d'octubre de 2019 a la **Trobada Anual de Centres d'Estudi d'Eramprunyà**. La jornada es desenvoluparà, amb accés lliure i gratuït, al Museu de Sant Boi de Llobregat. **“LES DONES DE L'ERAMPRUNYÀ, PASSAT I PRESENT”** és el títol i motiu que enguany ens aplegarà a partir de les 9 del matí.

Del PROGRAMA us fem saber
quins són els treballs que ens representaran:

11:40 h - COMUNICACIÓ:
“MARIA VIDAL, BARONA DE CASTELLDEFELS”,
per Pep Solé.

12:55 h - COMUNICACIÓ:
“LA DONA MORTA”, per Pere Ramon Aguiló.

17:00 h - PONÈNCIA.
“Ser mestra a Castelldefels: una aproximació a la història de les dones treballadores a l'ensenyament des de finals del segle XIX fins a 1983”, per Neus Cardona Vives, Jorge Navarro Pérez, i Pau Navarro Cardona.

PRESENTACIONS DE LLIBRES A LA SALA MARGARIDA XIRGU BIBLIOTECA RAMON FERNÁNDEZ JURADO

DIMECRES, 4 DE DESEMBRE - 19:00 H

Presentació del llibre
“CARLEMANY I CASTELLDEFELS”
a càrrec de Javier Clemente,
(GREHIC).

DIMECRES, 18 DE DESEMBRE - 19:00 H

Presentació dels llibres:
“CASTELLDEFELS ANTE EL COMITÉ DE
ACTIVIDADES ANTIESTADOUNIDENSES.
WASHINGTON, 12 DE ABRIL DE 1940”
(Vol. I i II), a càrrec d'Alfonso López Borgoñoz,
(GREHIC).

SEGUIM AMB LA “S'ÒPERA”

a càrrec de *Jaume Tous*

Els dies 2 i 9 de desembre, de 19,00 a 20,30
a la Sala Margarida Xirgu de la Biblioteca Fernández Jurado,
el Grup de la S'Òpera, passarem:

LA FORZA DEL DESTINO de Giuseppe Verdi,
en una versió moderníssima de l'Òpera del Staatsoper de Wiener, dirigida per
ZUBIN MEHTA i interpretada per: NINA STEMME, SALVATORE LICITRA, CARLOS ÀLVAREZ,
NADIA KASTREVA.

No us ho perdeu! - Us esperem a la Biblioteca Ramon Fernández Jurado